

Карбовська А. В.
адвокат

ПРОФЕСІЙНА ТРАНСФОРМАЦІЯ АДВОКАТУРИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

Війна докорінно змінила наше життя в мить та поділила на тих, хто біжить за кордон та тих, хто прийняв рішення залишитися в країні. Усі сфери нашого життя зазнали рішучих змін та нових викликів, і адвокатура не виняток [1].

Важливим постає питання про те, хто знайде в собі силу продовжувати адвокатську діяльність, а хто вирішить назавжди піти з професії, через зміну ринку юридичних послуг, а як наслідок – втрати попиту на відповідну спеціалізацію адвоката.

Питання прав людини наразі становить для всієї нашої країни та наших громадян одне з найбільш нагальних питань порядку денного. Роль адвокатів у забезпеченні всього комплексу прав людини, роль у захисті прав людини перебільшити неможливо. А в умовах воєнного часу ми стикаємося з новою практикою та досвідом, який не був висвітлений до нині.

Воєнний стан вводить нові тенденції на адвокатському просторі. Не виняток, що багатьом доведеться полишити професію через відсутність роботи, через життєві корективи та фінансові труднощі, що спричинить вихід з професії. Адже деякі спеціалізації на довгий час втратять свою актуальність та затребуваність, вийти з професії легше ніж перевчитися та змінити напрямок спеціалізації.

Усі обставини зовнішні, з якими стикаємося ми в житті лише повинні нас загартувати в отриманні нового досвіду, адже кожна спеціалізація відкрила для себе нові, більш витончені напрямки в умовах воєнного часу.

До прикладу, сімейні адвокати стикнулися з проблемою перетину кордону та пошуку дітей, які виїхали з одним з батьків та не стали на консульський облік, або ж ті які перетинали кордон без батьків. Спостерігаємо ситуацію, коли той з батьків, який залишається в Україні, побоюється, що його дитина не повернеться до країни і він втратить можливість приймати участь у її вихованні, особливо якщо батьки розлучені.

Поділ майна подружжя у ситуації, якщо це майно зруйноване або залишилося на тимчасово окупованій території, тощо. Все це потребує фахового обговорення, нових рішень і підходів до їх вирішення.

Адвокати, які займалися трудовими спорами, наразі також перебувають в обговоренні важливих питань. 24.03.2022 року набрав чинності Закон України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» [2], відповідно до якого змінено трудові відносини щодо оформлення та звільнення працівників, відбулися зміни істотних умов праці та надання відпусток, облік робочого часу та графік роботи тощо. Крім того, маємо

чимало нових нормативних актів, які по новому регулюють трудові відносини між роботодавцем та працівником під час війни.

Але постає питання, чи не будуть роботодавці користуватися воєнним часом для того щоб зняти з себе відповідальність стосовно виплати заробітної плати, примушувати працівників до звільнення, як відбуватиметься переведення та зміна істотних умов праці з тимчасово окупованих територій. На практиці ми вже стикаємося з порушенням прав працівників та формуємо нову практику щодо їх захисту.

Аналізуючи трансформацію сфери адвокатських послуг, можна зазначити, що напрямки усіх спеціалізацій лише розширили практичне висвітлення проблем, які постали перед нами в умовах воєнного часу.

Проблема демпінгу цін, яка була актуальна і в мирні часи наразі набула більшого масштабу, але досвідченим адвокатам не варто занижувати свій гонорар- тоді на ринку буде продовжуватись зберігатись дефіцит хороших кадрів. Багатьом здається, що чим менший гонорар буде зазначений клієнту – тим більше до нього звернеться людей за послугами, але замість цього лише отримаєте багато роботи, в якій можуть бути допущенні помилки, і якісною цю роботу вже назвати складно, до того ж ще й за низьку ціну зникає цінність до справи.

Ми, адвокати сучасності, будемо спостерігати розвиток нової правової країни, будемо брати участь в її становленні. Відповідно до нових викликів реальності та підлаштовувати свою діяльність долаючи усі труднощі. Потрібно докласти максимум зусиль для того, аби діяльність органів адвокатського самоврядування, як і адвокатська діяльність продовжувала жити в таких складних умовах. Саме зараз можливості однакові для всіх: залишитись в професії, чи піти з неї назавжди, змінити спеціалізацію з сімейного адвоката на військового або ж взагалі покинути країну та отримати підтвердження свідоцтва закордоном. Цей вибір для себе потрібно зробити кожному і вже зараз: хтось використає цей шанс для створення себе нового, а хтось втратить те, чого в нього і не було.

Список використаної літератури:

1. «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні»: Закон України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2102-20#Text>

2. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану: Закон України від 24.03.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua /laws/show/2136-20#Text>